

Lektionsplanering

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Poesi - "Valtal" av Ulf Karl Olov Nilsson (UKON)

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Eleverna ska läsa och analysera poesi, däribland dikter av olika författare och i olika former. De ska kunna förmedla och diskutera känslor och tankar som väcks av dikterna.	Eleven ska kunna samtala om och diskutera varierande ämnen och framför åsikter med viss säkerhet. Eleven ska förbereda och genomföra muntliga framställningar med i huvudsak fungerande struktur och innehåll.
Eleverna ska träna på att tolka och resonera om diktens innehåll och språk.	Eleven ska kunna skriva texter med viss språklig variation och fungerande struktur. Eleven ska visa grundläggande läsförståelse och kunna sammanfatta texter.
Eleverna ska reflektera över hur poesi används för att uttrycka känslor och idéer, och jämföra olika poetiska uttryck.	Eleven ska för enkla resonemang om innehållet i olika texter och visa grundläggande kunskaper om skönlitteratur och den kontext i vilken verken har tillkommit.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärlarleda instruktioner

1. Introduktion till poesi (10 min)

- Presentera Ulf Karl Olov Nilsson (UKON) och hans dikt "Valtal".
- Förklara vad poesi är och vilka känslor och uttryck dikter ofta förmedlar.
- Läs första versen av "Valtal" högt för klassen och be eleverna att lyssna noggrant.
- Ställ frågor om deras första intryck av dikten.

2. Textanalys (15 min)

- Dela ut texten till alla elever och be dem läsa den individuellt.
- Be eleverna markera ord och fraser som de tycker är intressanta eller svåra att förstå.

- Gå igenom texten tillsammans och förklara svåra ord eller uttryck.
- Diskutera dikten och vad de tror författaren vill uttrycka med sin poesi.

3. Diskussion om tema och känslor (10 min)

- Diskutera de känslor som dikten väcker och om de kan koppla dikten till egna erfarenheter.
- Hur påverkar poetens ordval läsarens känslor och tankar?
- Dela upp klassen i små grupper och låt dem diskutera dikten ur ett personligt perspektiv.

4. Skrivövning - Eget valtal (15 min)

- Be eleverna att skriva sitt eget "valtal" inspirerat av UKON:s dikt.
- Tänk på att använda poesi för att uttrycka en känsla eller en idé.
- Uppmuntra eleverna att använda symbolik och metaforer i sina egna dikter.
- Låt några elever läsa sina dikter högt för klassen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Poesi som uttrycksform:** Poesi använder ofta metaforer och symbolik för att förmedla känslor och idéer. Det är en konstform som kan vara både personlig och universell.
- **Tolkning av dikter:** Eleverna lär sig att tolka dikter genom att analysera språket, struktur och innehåll. De reflekterar över vad författaren vill uttrycka och hur ordvalet påverkar läsarens känslor.
- **Språkliga tekniker:** I dikter används tekniker som metaforer, symbolik och rytm. Eleverna tränar på att känna igen och använda dessa tekniker i sina egna skrivövningar.
- **Personliga tolkningar:** Poesi lämnar ofta utrymme för personliga tolkningar. Eleverna uppmuntras att uttrycka sina egna tankar och känslor när de läser och skriver poesi.
- **Förtrogenhet med författaren UKON:** Genom att läsa och diskutera UKON:s dikter får eleverna en förståelse för hans stil och de teman han behandlar i sin poesi.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Valtal	Ett tal som hålls för att uttrycka en åsikt eller känsla, ofta kopplat till ett viktigt ämne.	Från svenska "val" (val) och "tal" (tala).
Metafor	Ett bildligt uttryck där ett ord eller en fras används för att beskriva något utan att vara bokstavligt.	Grekiska: "metaphora", betyder "överföring".
Symbolik	Användning av symboler för att representera idéer eller känslor.	Från latin "symbola", betyder "tecken".

Diskussionsfrågor

- A. Vad tror ni UKON vill förmedla med sin dikt "Valtal"? Är det ett personligt eller ett allmänt tal?
- B. Hur skulle ni tolka användningen av metaforer i dikten? På vilket sätt förstärker det betydelsen?
- C. Tror ni att dikter som "Valtal" kan påverka hur vi ser på världen och oss själva? Hur i så fall?

Aktivitet

Eleverna får i uppdrag att skriva en dikt där de uttrycker en stark känsla, till exempel ilska, glädje eller sorg. De ska använda minst en metafor eller symbol i sin dikt. Efter att de har skrivit klart får eleverna dela sina dikter i små grupper och diskutera de känslor som uttrycks i dikten. Detta ger eleverna möjlighet att både skapa och tolka poesi på ett personligt plan.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad handlar dikten "Valtal" om?	Dikten uttrycker en känsla eller åsikt.
2. Vad är en metafor?	En bildlig beskrivning av något.
3. Hur påverkar dikten läsarens känslor?	Genom ordval och rytm.
4. Vad är symbolik?	Användning av tecken för att representera idéer.
5. Vad är huvudtemat i UKON:s poesi?	Personliga känslor och reflektioner.
6. Vad är poesiens funktion?	Att uttrycka känslor och tankar på ett kreativt sätt.
7. Hur tolkar du användningen av rytm i dikten?	Rytmen ger en känsla av rörelse eller paus.

Fråga

8. Vad kan vi lära oss av att läsa poesi?

Svar

Att uttrycka oss själva och förstå andra bättre.

Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en reflektion över hur UKON:s "Valtal" påverkat deras syn på poesi och tal. De ska välja en annan dikt eller tal som de tycker är liknande och förklara varför. Eleverna ska också fundera på om de tycker att poesi är ett bra sätt att uttrycka åsikter och känslor.

Citat

"Poesi är inte ett sätt att säga saker. Poesi är ett sätt att känna saker."

- Ulf Karl Olov Nilsson (UKON), 2007

Detta citat betonar hur poesi handlar om att uttrycka och förmedla känslor, vilket är något som vi ser i "Valtal". Det knyter an till dagens lektion där eleverna får använda poesi för att uttrycka sina egna känslor och tankar.

Tags: [2007](#), [Åk. 7 - 9](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#), [Tal](#)